

Bizalmas tanácsok¹

18: ¹ (105v) És ezután láttam egy másik hírnököt, aki leszállt az egekből, és hatalma és nagy ereje volt, és a föld ragyogott a fényétől². ² És teljes erejéből kiáltott és mondta: "Elesett, elesett a nagy város Bável³! ⁴ És a sátánok⁵ lakhelyévé vált, és minden tisztátalan madár és csúszómászó lakhelyévé lett. ³ Mert mindannyian⁶ ittak az ő borából, a föld királyai paráználkodtak vele, és minden kereskedő meggazdagodott [az ő]⁷ nagy vágyaiból⁸."

⁴ Aztán hallottam egy másik hangot az egekből, és ezt mondta: "Menj ki belőle népem, hogy ne bűnhődj vele az ő bűnei miatt!⁹ ⁵ Mert az ő bűnei felérnek az egekig, és JHVH¹⁰, ő fog megemlékezni róla¹¹!"

¹ Héberül 'Eleh Ha-Sodot' vagy 'Sodot' ejtsd 'szodot', közismerten a Jelenések könyve.

² Vagy esetleg „és megvilágította a földet a fényével”.

³ Babilon héber neve.

⁴ Lásd Ézs 21:9

⁵ A héber "שטן" ejtsd 'szátán' szó szerint azt jelenti, hogy "ellenség". Ha határozott névelővel szerepel, akkor általában címként használják, és 'Ha-Szátán' (jelentése 'A Sátán') formában írják át; azonban a 'szátán' (jelentése 'sátán') (rendszerint névelő nélkül vagy többes számban) 'ellenség', 'ellenfél' vagy 'démon' szinonimájaként használatos.

⁶ Például a „népek” (lásd a 14:8 verset).

⁷ Szó szerint az „övék”, de a kontextusban ez valószínűleg Bável város lakóira utal. Hasonlítsa össze a 8. verssel.

⁸ Vagy „kéjelgései”.

⁹ Lásd Jer 51:6.

¹⁰ A kéziratban a 'Ha-Shem', ejtsd "Há-Sem" szóra a héber "ה" rövidítést használja, jelentése "A név". Ma is így olvassák fel, ha ezt látják héberül: יהוה. Átírással: "JHVH" ez az Isten igazi neve, fordításunkban így ezt használjuk. A héber maszoréta szöveget idéző versek is ezt igazolják, pl. Jel 4,8 - Ézs 6:3, Jel 19:5 - Zsolt 113:1, Jel 22:5 - Ézs 60:19, Strong szómutatós Bibliában látható. Ami a kiejtést illeti, az egyetlen nyelvtanilag lehetséges kiejtés, amelyből az összes többi rövidítés képezhető: "Jahveh", kiejtve Jáhve. *A korábbi kiadású magyar Biblia fordítások is megőrizték az első szótag helyes kiejtését, mely az Isten nevének rövid változata a Zsolt 68:5 versben: "akinek Jah a neve", pl. Az 1908-as revidált Károli Biblia még ezt az eredeti rövid nevet tartalmazta.*

¹¹ Vagy „erről”.

⁶ És ahogyan ő tett, úgy tegyetek¹² vele! Fizess¹³ meg neki kétszeresen, kettőször-kétszeresen, cselekedetei szerint!¹⁴ ⁷ És ahogyan felmagasztalta magát és vágyai¹⁵ után járt - ennek megfelelően szerezz neki gyötrelmeket, mert szívében ezt gondolja: 'királynő vagyok, nem leszek özvegy, és nem látok szenvedést'¹⁶.

⁸ Viszont ezért az [ő]¹⁷ szenvedései egy napon¹⁸ jönnek el – a halál és a szenvedés és az éhség, és **tűzzel** fog elégettetni, mert hatalmas az Úr JHVH, aki megítéli őt. ⁹ A föld királyai, akik paráználkodtak vele, meg fognak döbbsenni, amikor **ők** meglátják a tűz füstjét. ¹⁰ És messze fognak megállni a rettegés miatt, és ezt fogják mondani: 'Jaj! Jaj! – Ó, a nagy város, Bável! **Hirtelen** jött el a te pusztulásod!'¹⁹

¹¹ És a kereskedők sírni fognak és felszisszennek²⁰ miattad, mert senki sem fogja többé megvenni az áruikat. ¹² Az arany és ezüst árukat, a drágaköveket és ékköveket²¹, a finom lent és minden fajta fát és *minder*²² fajta ezüst, vas, ón és ólom edényeket.

¹² Többes szám felszólító módban.

¹³ Egyes szám felszólító módban.

¹⁴ Alternatív fordítás a 6. vershez: "És ahogy tett, úgy tegyetek vele és fizessetek meg neki! Kétszeresen, kétszer-kétszeresen az ő cselekedetei szerint!"

¹⁵ Vagy „kénvágya”.

¹⁶ Vagy „gyötrelmet”.

¹⁷ Szó szerint az „övék”, de a kontextusban ez valószínűleg Bável város lakóira utal. Hasonlítsa össze a 3. verssel.

¹⁸ Hasonlítsa össze az Ézs 47:9 verssel.

¹⁹ Vagy „Milyen hirtelen jött el a pusztulásod!”

²⁰ Vagy „füttyülnek”. A margón az olvasható: „ülni fog és sírni” – más írásmódban, mint a fő szöveg.

²¹ Vagy „ékszerek” vagy „gyöngyök”.

²² A vers előző részéből érthető, a hiányzó rész, a héber Bibliában (Tanakhban) gyakori.

¹³ Valamint a bor és olaj és fehér kenyér²³ és búza, bikák és juhok, lovak és borjak és az ember szellemei²⁴. ¹⁴ És a gyümölcsök, amelyek megfeleltek²⁵ volna a te szellemednek,²⁶ eltávoztak tőled, és minden becses dolog²⁷ eltávozott tőled²⁸, és nem fogod őket²⁹ többé³⁰ megtalálni.

¹⁵ És azok a kereskedők, akik ezeket eladták neki, messze fognak állni és sírni fognak miatta, ¹⁶ és ezt fogják mondani: 'Jaj! Sajnos! – Mert a nagy város, Bável, amely finom lenbe és aranyba és drágakövekbe³¹ és ékkövekbe³² volt öltözve – ¹⁷ egy óra³³ alatt teljesen elpusztult!' A te áruid, a te tengerészeid és kötélmestereid³⁴, akik javítják a réseket³⁵ és kereskednek az áruiddal, és minden harcoló³⁶ embered³⁷³⁸ messze fog állni ¹⁸ és kiáltozni fognak, amikor³⁹ meglátják a füstöt, és ezt fogják mondani: 'Ki volt hasonló ehhez a nagy városhoz!'

²³ Jelentheti a „finomlisztet” is.

²⁴ A nesámot a „נשמה” (nesámáh) többes száma – a héber szó „fúj/lélegzet”, „lélek” vagy „szellem”. A Nesámáh kifejezetten az ember „szellemére/lelkére” utal, amely az ember halála után is fennmarad (pl. Jel 6:9). Nesámáh átfedheti a nefesh-t [ha fújásra/légzésre utal] (pl. 1Móz 2:7; Józs 11:11); és ruách-ot [ha fújásra/szélre utal] (2Sám. 22:16; Zsolt. 18:16; Jób 4:9) vagy [ha szellemre/lélegzetre utalunk] (pl. Jób 27:3, 33:4, 34:14; Dán 10:17); de vegye figyelembe, hogy a nesámáh-t csak Jahvéhra és az emberekre való hivatkozással használják, nincs határozott példa arra, hogy a nesámáh-t állatokra használják. (Vö. 5Móz 20:16 vs. Józs 11:14, ami azt jelzi, hogy a nesámáh nem tartalmazza az állatokat.) A nesámáh-val ellentétben a nefesh és a ruách kifejezéseket Jáhveh, emberek és állatok vonatkozásában használják.

²⁵ Vagy „megnyugtatják a szellemedet”.

²⁶ Szó szerint: "nyugalmat ad a szellemednek." Jelentheti azt, hogy "elégedettséget / örömet ad neked."

²⁷ Vagy esetleg 'fontos dolog'.

²⁸ A vers előző részéből érthető, a hiányzó rész, a héber Bibliában (Tanakhban) gyakori.

²⁹ Hiányzó rész, lásd az előző magyarázatot.

³⁰ Vagy „újra”.

³¹ Vagy „értékes”, szó szerint: „jó” kövek.

³² Vagy „ékszerekbe” vagy „gyöngyökbe”.

³³ Szintén jelentheti „pillanat”.

³⁴ Vagy „kormányos”.

³⁵ Vagy „hajó hasadékokat”.

³⁶ Szó szerint „háborúzó”.

³⁷ Jelentése: „az összes katonádat”.

³⁸ A 17b vers Ez 27:27-ből idézve.

³⁹ Szó szerint „abban az órában, amikor”.

¹⁹ És port hintenek a fejükre⁴⁰, kiáltozva és sírva és gyászolva, mondván: 'Jaj! Jaj! – A nagy városnak, Bávelnek! Általa gazdagodtak meg mind a kereskedők, akiknek hajóik voltak a tengeren – az ő áruikkal – és most egy óra alatt minden elpusztult!' ²⁰ Örüljete, ó egek, és az ő megkülönböztetettei⁴¹ és az ő⁴² prófétái! – Mert JHVH elégtételt vett rajta bosszújával⁴³!"

²¹ Akkor egy hírnök fogott egy nagy követ, mint egy malomkövet, és beledobta a tengerbe, és ezt mondta: "Így fog Bável elsüllyedni, és többé nem fog felemelkedni!⁴⁴ ²² És nem hallatszik többé benne az öröm hangja és a vidámság hangja, a vőlegény hangja és a menyasszony hangja, sem a mesterek⁴⁵ eszközei⁴⁶ – a malomkövek hangja sem hallatszik többé benned,⁴⁷ ²³ sem a fényforrások fénye nem fog többé ragyogni benned⁴⁸! – Mert a te kereskedőid fejedelmek voltak a földön, mert a te varázslataid által becsaptak minden népet.⁴⁹ ²⁴ És benne taláztatott a megkülönböztetettek és a próféták vére, és mindazoké, akik megölettek a földön."

⁴⁰ Lásd Ez 27:30.

⁴¹ Szó szerint 'elkülönítettei' vagy 'elválasztottai' Isten számára, héberül 'kódes', közismert fordításokban itt a latinból átírt nem azonos jelentésű 'szentei' szó áll.

⁴² Ez azt jelenti, hogy „JHVH szolgálói és JHVH prófétái.” Az előzmény a vers második felében található, és az első felében hiányos, a szó ismétlés elkerülése érdekében. Hasonlítsd össze pl. Hós 12:15; Zak 9:17; Zsolt 20:7 példákat a visszamenőleges „hiányosságra” (hézagolás, angolul 'gapping').

⁴³ A margón "a népen bosszújával" olvasható - a főszövegtől eltérő írásmóddal.

⁴⁴ A 21. vers második része egy közvetlen idézet Jer 51:64 -ből.

⁴⁵ Vagy „ügyes kereskedők”.

⁴⁶ Vagy „szerszámok” - szó szerint „munkaeszközök.”

⁴⁷ Lásd Jer 25:10.

⁴⁸ A vers előző részéből érthető, a hiányzó rész, a héber Bibliában (Tanakhban) gyakori.

⁴⁹ Vagy esetleg „minden nemzet becsaptak.”